

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА АВІАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**

з дисципліни «Авіаційні системи відображення інформації»

Спеціальність: 053 "Психологія"

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Укладачі:
доцент кафедри авіаційної психології
О.М Горський

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені на
засіданні кафедри авіаційної психології

Протокол № ____ від «__» _____ 2019 р.

Завідувач кафедри Л.В.Помиткіна

Практичне заняття 1.3 Бортові АСВІ і їх роль в забезпеченні польотів літальних апаратів в складних метеорологічних умовах

1. Авіаційна система відображення інформації (АСВІ) – функції і призначення.
2. Класифікація та загальна характеристика засобів відображення інформації в авіації.
3. Моделювання сприйняття інформації оком пілота і диспетчера управління повітряним рухом.

Розкриття **першого питання** передбачає висвітлення головного призначення АСВІ, характеристику і аналіз його основних функцій. АСВІ на літальному апараті – це сукупність приладів, індикаторів, сигналізаторів, які встановлені на робочих місцях членів екіпажу літального апарату у відповідності з визначеними правилами. Головною функцією АСВІ є відображення інформації членам екіпажу про стан літального апарату, про його положення у просторі, про роботу силової установки і бортового обладнання.

Система відображення інформації – це важлива частина ергатичної системи «Екіпаж – літальний апарат – середа». АСВІ представляють собою багаторівневі системи, які відносяться до класу великих систем. АСВІ - важлива частина системи «Екіпаж - літальний апарат - середовище», без якої неможливе функціонування цієї системи. Основні завдання радіонавігації - визначення місця (координат) літального апарату, а також їх взаємного положення і напрямки виходу в задані райони (точки) та ін. Для вирішення завдань радіонавігації використовують радіокомпаси, радіодалекоміри, радіомаяки.

При розгляді **другого питання** важливо розібратися в повній класифікації засобів відображення інформації і дати їм детальну характеристику для того, щоб зрозуміти цільове призначення того чи іншого засобу. СВІ представляють собою багаторівневі системи, які відносяться до класу великих систем. На важких літаках до їхнього складу входять до 300 сигналізаторів (включно мовленеві) і до 100 індикаторів (в основному електромеханічні), значна кількість яких є комбінованими.

Третє питання. В цьому питанні важливим завданням є те, що студент, як майбутній психолог міг на базі своїх теоретичних знань та вмій охарактеризувати самостійно модель сприйняття інформації оком пілота і диспетчера управління повітряним рухом. З усіх сторін описати як сприймається інформація пілотом із засобів відображення інформації під час управління літальним апаратом і як дану інформацію надає диспетчер. Важливо, також, зробити характеристику роботи диспетчера. Адже, авіадиспетчери надають екіпажу інформацію про політ, запас палива, приймають рішення в умовах жорсткого ліміту часу, планують програму польотів. Його головна функція - забезпечення безпечного, регулярного і впорядкованого руху повітряних судів в межах зон його відповідальності.